

parlamentarisk Styrke bag sig, som var i Stand til at bære en saadan Forhandling frem og mulig føre Kampen igennem". Aaret efter sagde den nuværende højtærede Konseilspræsident, „at inden en Regering begynder paa en Grundlovsrevision, maa vedkommende Regering have et stærkt Flertal her i dette Ting“. Hvis disse Betragtninger, som er gjorte gældende af den nuværende højtærede Finansminister og den nuværende højtærede Konseilspræsident, var rigtige, kunde Regeringen neppe tiltro sig Evne til at fremsætte et Grundlovsforslag. Men Betragtningen var ogsaa urigtig, det var en Lejlighedsbetragtning, fremført under en bestemt Situation, imødegaaet af os den Gang og nu afkræftet af de to Talere selv. Der findes utvivlsomt Spørgsmaal, som kræver en meget betydelig Autoritet hos Regeringen for at føres frem, men der er ogsaa Spørgsmaal, som selv har den fornødne Myndighed, Spørgsmaal, som selv har Bærekraften, Spørgsmaal, som baner sig Vej, og paa hvis brede Strøm Mænd maaske bæres med: det gælder da for dem, om de kan holde deres Baad oppe paa Strømmen. Hvilken Autoritet den højtærede Regering ved sin tidligere Virksomhed har vundet, vil jeg overlade til dens Venner at bedømme, det er jo et subjektivt Skøn, men objektivt kan man bedømme, om den anden Betingelse, som de to højtærede Politikere stillede, er til Stede: en parlamentarisk Styrke bag Regeringen, et Flertal bag Regeringen. Og det er da aabenbart, at den findes ikke. Her i Salen findes 55 Medlemmer, om hvilke vi har erfaret gennem Konseilspræsidentens Forelæggelsestale, at de alle som een slutter sig til Regeringens Politik, og det er jo godt, men det er ikke nok. Det er ikke nok til at vedtage et Lovforslag her i Folketinget, end mindre til at faa det vedtaget i Landstinget, og allermindst til at føre Grundlovsforslaget gennem den Ildprøve, som Grundlovsforslag skal igennem: Opøsning af Rigsdagen, ogsaa af Landstinget. Men Betragtningen er ogsaa, som jeg tidligere har gjort gældende, urigtig. I denne Sag er det ikke afgørende, hvilken parlamentarisk Styrke Regeringen har bag sig. Naturligvis er det nødvendigt, at Regeringen har Autoritet indenfor sit eget Parti, saa at den er sikker paa Sammenhold og sikret mod Baghold. Men bortset herfra, er det afgørende ikke, om Regeringen har en parlamentarisk Styrke bag sig, men om Forslaget kan samle et Flertal om sig, og det beror i en Sag af denne Karakter

ikke paa, hvorledes Regeringen er, men paa Forslaget selv.

Da den højtærede Konseilspræsident fremsatte dette Lovforslag, erklærede han, at han havde fremsat det, fordi vi nu var vendt tilbage til lovordnede Tilstande, fordi Forsvarsspørgsmaalet var bragt til en Afslutning, ligesom Balance var tilvejebragt mellem Statens Indtægter og Udgifter. Vi maatte da gaa til Løsning af Forfatningsspørgsmaalet, thi et saadant Spørgsmaal løses bedst i Magsvejr. Jeg vilde udtrykke en lignende Tanke anderledes. En syvaarig Periode af vor politiske Historie er afsluttet. Den Dag, Skatteforliget blev vedtaget, havde jeg Lejlighed til her i Tinget at sige dette, at en politisk historisk Periode var afsluttet, og dermed maatte en ny begynde. 7 Aars Militærpolitik var bragt til Afslutning, og alle de Spørgsmaal, der var grupperet omkring dette, var løst, mere eller mindre daarligt efter vor Opfattelse, mere eller mindre godt efter vore Modstanderes. Der var gjort rent Bord. I dette Øjeblik, da en Politik var ført til Ende, og samtidig Forfatningen af 1866 havde vist umiskendelige Tegn paa Forraadnelse, laa den store Opgave for os at tilvejebringe en ny Forfatning. Det var forberedt gennem 7 Aars Forhandlinger her i Tinget, rejst og øget undervejs, holdt tilbage ved de to Tempis Taktik, der nu er betegnet som uigennemførlig, og hvis Finesse jo ogsaa var dens Uigennemførlighed. Grundlovs-spørgsmaalet har udviklet sig fra en ganske lille Begyndelse. Det har, som en tidligere Taler udviklede, stadig krævet mere og mere ind under sin Afgørelse. Den, som ønsker at studere og forstaa et politisk Spørgsmaals naturbestemte Vækst, kan ikke faa noget herligere Materiale end disse tre Aars Forhandlinger om denne Sag her paa Rigsdagen, hvor man undertiden midt under Debatten kunde faa Indtrykket af en haabløs Bliven paa Stedet, men hvor det, der i Virkeligheden fuldbyrdedes, var en rivende Udvikling hen imod den Situation, der nu foreligger. Spørgsmaalet var da om Regeringens Stilling efter Periodens Slutning og den nye Politik's Begyndelse. At der har været et Ønske om en yderligere Forhandling af Sagen gennem den samme uigennemførlige Taktik, er noget, som er ganske klart. Thi det er aabent sagt, at denne Taktik har været ønsket fortsat, hvorved ogsaa Valget til Foraaret vilde kunne bringes ind under den gamle Periode. Med den største Tilfredshed ser vi, at denne Taktik er opgivet, og at Regeringen er slaaet ind paa den samlede